gemeente Brunssum

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 31 mei
Registratiekenmerk : 2027092
Gemeentebladnr. : 56
Afdeling opsteller : Maatschappelijke ontwikkeling
Naam opsteller : Angelo van Goethem
Bereikbaar onder : angelo.van.goethem@brunssum.nl
Portefeuillehouder : Servie L'Espoir
Commissievergadering d.d. : 21 juni
Uiterlijke datum : Niet van toepassing

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Verantwoording Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz

- Concept jaarverslag en jaarrekening 2021;
- Concept eerste begrotingswijziging 2022;
- Conceptbegroting 2023 en meerjarenperspectief 2024-2026.

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

Aanleiding

Omnibuzz is een gemeenschappelijke regeling (verder: GR) die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het vraagafhankelijk- oftewel doelgroepenvervoer in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (verder: Wmo 2015) voor 30 Limburgse gemeenten.

Het dagelijks bestuur van de GR Omnibuzz heeft op 6 april 2022 aan de deelnemende gemeenten de voorlopige jaarrekening 2021, de conceptbegroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024-2026 toegezonden. In overeenstemming met artikel 19 en 20 van de GR Omnibuzz. Daarnaast ziet Omnibuzz aanleiding om de begroting 2022 te wijzigen c.q. te actualiseren. Met name omdat het wegens de afgenomen vervoersvraag vanwege Covid-19 niet mogelijk is om de normale werkwijze rondom het opstellen van de begroting te hanteren (normaliter zouden de vervoerscijfers uit het jaar voorafgaand aan het jaar waar de begroting betrekking op heeft hét uitgangspunt vormen om de begroting op te stellen. Dit uitgangspunt betreft het aantal verreden zones per gemeente.)

Het dagelijks bestuur heeft in de bestuursvergadering van 30 maart 2022 de voorlopige jaarrekening en de ontwerpbegroting inclusief de begrotingswijziging 2022 goedgekeurd. Op 14 april 2022 heeft Omnibuzz in een digitale bijeenkomst de voorliggende verantwoordingsstukken inhoudelijk toegelicht en behandeld. Voor deze bijeenkomst waren alle beleids- en financiële medewerkers van de gemeenten uitgenodigd.

Omnibuzz merkt een aantal relevante ontwikkelingen op, die van invloed zijn op het vraagafhankelijk vervoer, de dienstverlening en de GR Omnibuzz. Die hebben te maken met:

1. *Vervoer: aard en volume*

- De invloed van COVID-19 is overduidelijk en werkt op vele aspecten door. Tot 2020 was in de 30 deelnemende gemeenten op totaalniveau een stijging in het vervoer waar te nemen. Deze beweging is in 2020 tot stilstand gebracht; in 2021 was er eveneens sprake van een grote terugval weliswaar minder ernstig. Dit maakt het lastig om begrotingen strak op te stellen en compliceert het maken van passende (beleids-)keuzes.
- Er is mogelijk een relatie tussen de inrichting/aanbod van het openbaar vervoer (verder: OV) en het gebruik van het doelgroepenvervoer via Omnibuzz. Dit is onderwerp van terugkerend overleg tussen de Provincie Limburg en Omnibuzz.

- De gevolgen van COVID-19 dragen mogelijk bij aan een hogere drempel voor deelname aan het OV. Waarschijnlijk is de vraag naar Omnibuzz in verhouding hoger geweest dan het gebruik van het OV. Dit vanuit het feit dat Omnibuzz een gesloten systeem is en daardoor meer comfort en veiligheid kan bieden, dit in tegenstelling tot het open karakter van het OV. Dat maakt de ambitie om meer mensen toe te leiden naar het OV een toenemende uitdaging.
- Er wordt een groeiende zorgbehoefte bij klanten geconstateerd. Het gaat hierbij vooral om mensen met dementie/verward gedrag. Dit heeft gevolgen voor de uitvoering van het vervoer en de dienstverlening aan klanten via de telefoon. Het uitvoeren van ritten en het verwerken van rit- en informatieaanvragen kost gemiddeld meer tijd.
- In het 2021 heeft Omnibuzz goed ingehaakt op de behoefte aan corona gerelateerd vervoer. Denk daarbij aan het vervoeren naar huisartsen en vaccinatielocaties van senioren (met en zonder pas voor het collectief vraagafhankelijk vervoer). Doel hiervan was ouderen te stimuleren zich te laten inenten.

2. *Tekorten aan personeel in de vervoerssector*

   Veel chauffeurs zijn vetrokken en uitgeweken naar andere sectoren als gevolg van de terugval in het zorgvervoer door de coronapandemie. Terugkeren is niet vanzelfsprekend als het vervoer weer in omvang toeneemt. Voor veel vervoerders is het een uitdaging om voldoende gekwalificeerde chauffeurs aan te trekken en te behouden. Omnibuzz neemt, om de gevolgen hiervan te beperken, verschillende beheersmaatregelen, zoals het nog efficiënter plannen van ritten en het sturen op groepsritten.

3. *Wijziging GR Omnibuzz*

   Er is een wijziging van de GR Omnibuzz voorbereid naar aanleiding van een wetswijziging in de Wet gemeenschappelijke regelingen (verder: Wgr). De wijzigingen worden in een conceptwijzigingsvoorstel verwerkt dat medio 2022 zal worden voorgelegd aan het bestuur. Het streven is om in datzelfde wijzigingsvoorstel de uitwerking van de verdeelsystematiek en het uittredingsprotocol mee te nemen.

3. Gewenste situatie (WAT?

a. Wat willen we bereiken?

Opvolging geven aan de kader stellende- en controlerende bevoegdheid van de gemeenteraad in het kader van de in medebewind taakuitvoerende verbonden partij, de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz.

b. Kaders

1. Eerdere besluitvorming (BBV nr.)
   Raadsvoorstel 2021: 1067011
   De gemeenteraad van Brunssum heeft op 8 juni 2021 de begroting 2022 inhoudelijk behandeld.

2. Traject tot dusverre
   Uw raad, de verantwoordelijk wethouder en verantwoordelijk ambtenaar zijn allen in april door Omnibuzz geïnformeerd over de financiële verantwoording en begroting. Deze stukken zijn door de behandelend ambtenaar geanalyseerd en besproken met de financieel en juridisch adviseur. Door een ambtelijke omissie was het niet mogelijk uw raad nog in mei dit voorstel ter behandeling voor te leggen. Aangezien er in juni geen raadsvergadering is (12 juli is de eerstvolgende), is het niet mogelijk om vóór de uiterlijke datum een formele zienswijze in te dienen. Derhalve is de Commissie BUZA gevraagd om op 21-06-2022 in overleg met de raadsfracties een zienswijze te geven op de documenten van de GR Omnibuzz. Op deze wijze nemen we de input van de raadsfracties op tijd mee in de richting van Omnibuzz. De vragen en opmerkingen die voortvloeien uit de raadsvergadering van 12 juli, worden vanzelfsprekend ook meegenomen in de richting van Omnibuzz (al betreft dit dan geen officiële zienswijze).

3. Rol/ bevoegdheden college van B en W

Toezien op kwaliteit en continuïteit van het vraagafhankelijk collectief vervoer uitgevoerd door Omnibuzz.

gemeente Brunssum

4. Algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)
Wet Gemeenschappelijke Regeling (Wgr.)
Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Brunssum 2022.
Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
Wet Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz

5. Past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?
Ja. Het betreft uitvoering van bestaand beleid.

6. Relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen

Jaarrekening 2021

Het dagelijks bestuur van Omnibuzz stelt voor om het positief jaarrekeningresultaat 2021 van €2.885.894, - als volgt te bestemmen:

a. Uitbetalen aan de deelnemende gemeenten: €2.820.894 -; voor Brunssum betekent dit €14.310
b. Toevoegen aan de bestemmingsreserve ICT: €65.000,-; dit betekent voor Brunssum €1.745

Dit betekent een positief resultaat over 2021 van € 16.056,- ten gunste van product: 660003, kostensoort: 434318, productnaam: doelgroepenvervoer. Zie hieronder de uitwerking van dit positieve saldo.

	Realisatie 2021	Begroting 2021
kosten regulier vervoer 2021	€ 475.643	
kosten toeslag individueel	€ 7.224	
kosten flexibel tarief	€ 49.300	
Vervoerskosten (incl. afrek 1e halfjaar)	€ 532.167	
Corona compensatie 1e halfjaar	€ 51.158	
Corona compensatie 2e halfjaar	€ 2.930	
Bedrijfsvoering	€ 83.902	
Regie & Planning	€ 51.918	
Totale kosten 2021 (excl. eigen bijdragen)	**€ 722.075**	
Voorschotten 2021	*€ -734.443*	*€ 734.443*
Vervoersresultaat 2021	€ -12.368	
Onttrekking algemene reserve	€ -2.139	
Onttrekking best.reserve ICT	€ -1.549	
Aandeel in Brunssum in resultaat 2021	€ -16.056	*nog te boeken in 2022*
Eigen bijdrage doelgroepenvervoer	€ -73.525	€ -64.990
Totaal doelgroepenvervoer 2021	**€ 648.550**	**€ 669.453**

Begrotingswijziging 2022-1

De totale vervoerskosten dalen als gevolg van ontwikkelingen rondom Covid 19 waardoor het verwachtte vervoersresultaat daalt. In de eerste wijziging van de begroting 2022-1 zijn de geactualiseerde inzichten aangaande de begroting 2022 verwerkt. Het betreft zowel voortschrijdend inzicht betreffende de invulling van beleid als ook aanpassing van financiële parameters, die inmiddels veranderd zijn. De begrotingswijziging 2022-1 betekent opnieuw een neerwaartse aanpassing van het kostenniveau gezien het lagere vervoer. Ten opzichte van de vorige begroting 2022 vallen de totale kosten per saldo €410.259- lager uit. Dit bedrag is grotendeels toe te schrijven aan de lagere vervoerskosten. Het vervoersvolume 2022-1 is gebaseerd op de gerealiseerde zones in de periode 1 januari tot en met 31 december 2019, verminderd met een afslag van 5%. Evenwel was het vervoerstarief geïndexeerd met 1% terwijl de

uiteindelijke NEA-index op 3,5% is bepaald. Dus per saldo een kostenstijging van 2,5%. Dit is gezien de stijging van de brandstofprijzen en verhoging Cao-lonen een logische stijging.

Voor de gemeente Brunssum betekent dit een bijstelling van de zones waardoor het vervoersresultaat daalt. Totaal daalt de bijdrage voor de gemeente Brunssum van €815.958 (begroting 2022) naar €795.499 (begrotingswijziging 2022-1), dus een daling van €20.459; aan te passen met de 2e Berap 2022.

Begroting 2023 e.v.
De belangrijkste ontwikkelingen voor de begroting 2023 en het meerjarenperspectief zijn Covid-19, de maatregelen die daaruit voortvloeien en de actuele NEA- index (3,5%). Dit leidt tot een stijging van de vervoerskosten (in totaliteit) met €1.028.973,- voor 2023. Voor 2023 en verdere jaren is volgens de vastgestelde financiële uitgangspunten gerekend met een vervoersvolume van 100% van het gerealiseerde volume 2019.

Hierbij is de omzetting van zones-financiering naar kilometerfinanciering de meest relevante financiële wijziging (verdeelsystematiek). Voorgestelde wijziging wordt medio 2022 voorgelegd aan het bestuur van Omnibuzz (zie bij deel relevante ontwikkelingen "wijziging GR Omnibuzz").

c. Argumenten en overwegingen

Het college stelt uw raad voor een positieve zienswijze af te geven omdat:

1. Er een voordelig saldo resteert bij de verantwoording van het begrotingsjaar 2021 (jaarrekening)

Het jaar 2021 was net als 2020 ten gevolge van Covid 2019 een bijzonder jaar. Het effect op de vervoersvraag was aanzienlijk, zij het minder extreem dan in 2020. Als gevolg van een nieuwe opleving van het virus zette begin 2021 de daling van het vervoer door die in het laatste kwartaal van 2020 al was begonnen. Het vervoer zat in de eerste 2 maanden van het jaar op gemiddeld 41% en steeg vervolgens tot 73,5% in juli. Daarna vlakte dit weer af vanaf september als gevolg van noodzakelijke maatregelen door nieuwe besmettingsgolven. Omnibuzz heeft continu op deze bewegingen geanticipeerd om een veilige doorgang van het vervoer te borgen. Samen met de taxibedrijven is continu aandacht geweest voor noodzakelijke beschermingsmaatregelen (voertuigen, digitaal afrekenen met klanten, duidelijk communiceren naar klanten). Omnibuzz heeft in 2020 met de vervoerders aanvullende continuïteitsafspraken gemaakt die zijn vastgelegd in een addendum. Deze afspraken zijn in lijn met Europese regels rondom staatsteun verlengd tot en met 31 december 2021.

In 2021 hebben de Omnibuzz klanten in totaal 737.566 ritten gemaakt, daar waar dat in 2020 nog 687.847 ritten waren. Dit is een stijging ten opzichte van 2020 van 7,2% en een daling ten opzichte van 2019 van 44,4%. In Brunssum is het vervoer met 17.5% gestegen ten opzichte van 2020; ten opzichte van 2019 (voor corona) is het vervoer in 2021 met 34,2% gedaald. Financieel gezien heeft de pandemie door het fors minder uitgevoerde vervoer ertoe geleid dat Omnibuzz ruim binnen de begroting is gebleven.

Het belangrijkste verschil tussen de realisatie 2021 ten opzichte van de begroting 2021-1 wordt voornamelijk verklaard vanuit de lagere vervoerskosten. De vervoerskosten 2021 waren €2.256.569,- lager ten opzichte van de begrotingswijziging 2021-1. Wat dit voor Brunssum exact betekent is weergegeven in het financieel kader.

1.1 Een rechtmatige verantwoording over 2021 met positief resultaat

In de verantwoording over 2021 komen geen onjuistheden naar voren. De jaarrekening sluit aan op de kaders en de tussentijdse begroting(s)wijziging met de daaraan gestelde uitgangspunten. Covid 19 heeft opnieuw geleid tot een bijzondere situatie waarin Omnibuzz goed en accuraat heeft gehandeld ten aanzien van de continuïteit van het doelgroepenvervoer, zowel intern als extern. De vervoerders zijn in overeenstemming met de daarvoor geldende landelijke richtlijnen financieel gesteund.

Het saldo van de algemene reserve bedraagt per 31 december 2021 €900.000,- en komt hiermee tussen de afgesproken minimum- en maximumpositie (€520.000,-/ €1.308.000). Aanvulling van de reserve is daarmee niet aan de orde. De

toevoeging aan de bestemmingsreserve ICT van €65.000,- is bedoeld voor het afdekken van de noodzakelijke investeringen om het hybride werken binnen Omnibuzz te realiseren.

2. Uitgangspuntennotitie begroting 2022-1 en 2023

De uitgangspuntennotitie biedt het beleidsmatig en financieel kader voor de begrotingen 2022-1 en 2023 en het meerjarenperspectief 2024-2026. De notitie is gebaseerd op het bedrijfsplan doelgroepenvervoer van Omnibuzz. Op basis van de missie en visie uit dit stuk, een terugblik en evaluatie op reeds gerealiseerde zaken en een omgevingsanalyse, legt Omnibuzz in dit document vast wat in de periode 2022 en volgende de te realiseren doelstellingen zijn. Hiermee wordt invulling gegeven aan artikel 35 lid 3 van de wet GR. Deze uitgangspuntennotitie vindt u in de bijlagen.

3. Een realistische, te verklaren, begrotingswijziging 2022-1

De totale vervoerskosten dalen als gevolg van ontwikkelingen rondom Covid 19 waardoor het verwachtte vervoersresultaat daalt. In de eerste wijziging van de begroting 2022-1 zijn de geactualiseerde inzichten aangaande de begroting 2022 verwerkt. Het betreft zowel voortschrijdend inzicht betreffende de invulling van beleid als ook aanpassing van financiële parameters, die inmiddels veranderd zijn.

4. Een begroting 2023 met meerjarig perspectief die realistisch is.

De stijgende vervoerskosten hebben doorwerking op de begroting 2023 en het meerjarig perspectief. Het aanhouden van 100% van het gerealiseerde vervoer 2019 als maatstaf voor de begroting 2023 wordt gezien als een werkelijkheidsgetrouw kader.

d. Opties en keuze

Uw raad heeft de bevoegdheid om ervoor te kiezen een zienswijze in te dienen ten aanzien van de financiële stukken van Omnibuzz. Na bestudering van de stukken en overleg met financiën, zijn er ambtelijk geen afwijkingen gevonden ten aanzien van de financiële stukken. Derhalve wordt er geadviseerd om een positieve zienswijze af te geven. Daarbij wordt geadviseerd om richting Omnibuzz te benadrukken dat de aanstaande omzetting ten aanzien van de financieringsmethodiek van zones naar kilometers wat de gemeente Brunssum betreft snel mag geschieden.

Bijlagen

1. Concept jaarverslag 2021 Omnibuzz.
2. Concept begroting (wijziging) 2022-1 Omnibuzz.
3. Concept begroting 2023 Omnibuzz met meerjarenperspectief 2024-2026.
4. Uitgangspuntennotitie bij begroting 2021-1 en 2022 Omnibuzz.
5. Aanbiedingsbrief gemeenteraden begroting 2022-1, 2023 en het concept jaarverslag 2021 Omnibuzz.

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

gemeente Brunssum

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 56
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 2027092

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 56

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 31 mei 2022, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

Besluit:

1. kennis te nemen van het concept jaarverslag en jaarrekening 2021, de concept begrotingswijziging 2022-1 en de conceptbegroting 2023 met het meerjarenperspectief 2043-2026;en
2. daarover een positieve zienswijze in te dienen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 12 juli 2022

De Raad vernoemd,

Voorzitter Griffier